

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdásiában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizelési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítatnak.
Ezenkívül minden bejelentésnél 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Székely munkások.

Kézdi-Vásárhely, 1891. június 23.

Nem is nagyon régi dolog, hogy a székely kérdés megszületett, hogy t. i. a székelyek nagymérvű kivándorlása a szomszéd Romániába felkeltette az illetékes körök figyelmét. Megalakult a székelyegylet, mely azonban csak anyagi eszközeivel a hozzá fűzött reményeknek meg nem felelt. Az egész ország érdeklődéssel kísérte a székelyek ügyét, de a kérdés gyakorlati megoldására erélyes miniszterünk Baross Gábor tette meg az első lépéseket.

Itt benn a hazában munkát adni a széke-lyeknek, ez az a mód, melylyel a székelyek kivándorlásán segíteni akar a vaskezi miniszter. A székelyföldi lapok egymásután hozták a hirdetményeket, hogy hol és minő állomások üresedtek meg, s melyeknél a székely munkások előnyben részesülnek. Megyénk fenkölt gondolkozású főispánja az egész közigazgatási apparátust mozgásba hozta, hogy a megnyitott állomások minél szélesebb körben tudomására jussanak a székely munkásoknak, s hogy az illetékes egyének minden tekintetben tájékozva legyenek az új pályák minéműségéről, szóval a közigazgatás a legjobb akarattal segítette a munkásoknak.

És mi lett az eredmény? Vállalkozók vajmi gyéren jelentkeztek. Csak népünk salakja vette igénybe az anynyi gondolat és fáradsággal kieszközölt munkát. A vasutak kolozsvári üzemeltetősége megyénk főispánjához intézett átiratában kemény vádakkal illeti az oda kiment székely munkásokat, felsorolván azon kellemetlenségeket, miket azok okoznak. Az átiratot

alább teljartalmulag közölni fogjuk. Itt csak azon lehangelő határról kell szólnunk, melyet a székely munkások viselkedése minden igaz székely kebelben előidézt. A székely népet eddig országszerte úgy ismerték, mint egy értelmes s rendkívül szorgalmas népet és most egy néhány ember egyszerre homályt borított jó hírnevünkre, kompromittálta hatóságainkat s egész fajunkat. Bizony igen szomorú jelenség ez, de reméljük, hogy az utolsó is lesz. Azt a néhány elzúllott, tegelemzetlen embert, kik otthon sem sokat számítottak, követni fogják mások, kik méltóvá teszik magukat azon szerető gondoskodásra, melyben miniszter és hatóságok részesítették s a székely munkások becsülete ismét helyre lesz állítva.

Méltóságos Pótsa József urnak,
Háromszékmege főispánjának
Sepsi-Szentgyörgy.

Vonatkozással a székely munkások alkalmazása tárgyában folyó évi 12,159. és illetve 14211. számok alatt Méltóságodhoz intézett tiszteletteljes átiratainkhoz, van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a Méltóságod által 455468, illetve 504 számú ajánlattal kolozsvár-gyéresi osztály-mérnöksegünkhez utalt ifj. Jaga József, Kovácsik András és ifj. Szász János mindhármán laborfalvi lakosok ott jelentkezvén, fel is vették, azonban a nekik felajánlott 80 kr napi bért el nem fogadták s a pályamunkások részére fennálló közös barakban való elhelyezéseket is kifogásolván, azon követelések állottak elő, hogy nekik mindjárt kezdetben 1 frt napi bér és külön lakás, továbbá 20—25 napi oktatás után pályaiori kinevezés ígértet, kijelentették, hogy nem maradnak meg s hazájokba visszamenni kívánnak. Pénzök nem lévén, kénytelen voltam őket szabadjegyekkel ellátni s így lehetővé tenni hazautazásukat.

E jelenség és a más, mint egyszerű napszámosi munkára nem alkalmas ezen egyéneknek tulajdonságai

zott követelése s végül a követelő hivatkozás oly ígéretekre, melyek általunk soha nem tétettek, de nem is tétethettek, sürgősen arra indítanak, hogy Méltóságodat az ügy érdekében is tiszteletteljesen megkérjem: magas hatáskörében oda hatni, hogy a jelentkezők eleve minden jogosulatlan igény emelésétől eltiltassanak és a helyzet felől kellőleg tájékoztassanak.

Ki kell ugyanis emelnem mindenekelőtt, hogy a jelzett vonalszakaszon eddig az építés óta állandóan Kalotaszeg vidékéről veszszük munkásainkat és ezen erős és jóindulatu munkások rendszerint 60—70 kr-nál nagyobb bért nem kapnak (a mint hogy 12159. számú átiratomból is csak leírásai tévedésből maradt ki a nyeredő bér megjelölésénél a 60 kr és iratott 60—80 kr, 1 frt helyett, csak 80 kr és 1 frt) s azért a legteljesebb készséggel szolgálnak; minál fogva önként érthetőleg az átiratban megjelölt 80 krt a székely munkásokkal szemben sem nyilváníthatjuk kötelezőleg minimális bérnek, mert a mint a munka természete vagy időszak szerint olcsóbb bérért is kaphatunk jó munkásokat, természetesen azoknak sem adhatunk többet a másoknál, épügy esetleg kevesebbet sem fogván adni.

Ha tehát most ama szintén igen súlyos életheti viszonyok között levő magyar törzs részben megfosztatik a székely munkások kedvező állandó kenyérkeresetétől, még azokra nézve is, a kiknek részére hely marad: a legnagyobb mértékben demoralizálólag hatna, ha ők, a régi munkások, az újon jötteknél kedvezőtlenebb elbánásban részesítenének.

De ettől eltekintve is, bármily készséggel kívánunk közreműködni kereskedelmi miniszter ur ö nagyméltósága lelkes intenczióinak megvalósítása nagy munkájában, a székely munkások népek itthon foglalkoztatása s ez által a kivándorlásnak csökkentése érdekében: mégis egy pillanattal sem szabad szem előtt tévesztetnünk a — szintén ö Nagyméltósága intenczióiból folyó — részünkre előírt gazdaságos kezelési elveket s az amugy is óriási összegeket igénylő pályafentartási kiadásokat ily jogosulatlan igények miatt megfontolás és szükség nélkül fokozni kötelességeinkkel összeférhetlennek kell tekintenünk.

A „Székelyföld“ tárczája.

A leányrabló.

— Utazási élmény. —

(Németből.)

(Polytálás.)

— A „Hajang-dze“nek egy embere volt. Ő hozzá nyult Kaladi kedveséhez és Kaladi ezért leszúrta. A hajó kapitánya járt nálam s kért elégtételt.

— Adtál-e neki elégtételt?
— Fogok adni, a mint Kaladit visszahozzak.
— Vigyázz, mert vétkez az én tulajdonom ellen; Kaladi az enyim, ő az én szolgám.
— Ah! hát te vagy az az angol, ki neki segített a szökésben?
— Én vagyok.
— Vártalak. Meg akarlak büntetni, ha nem tudod bebizonyítani, hogy Kaladi szolgád volt abban a pillanatban, mikor a szikláról a tengerbe ugrott.
Raffley nevetett. Majd zsebébe nyulva, kivette két forgópisztolyát.

— Mondom, hogy Kaladi szolgám volt. Hisszed-e?
— Bizonyítsd be!

— Tehát még most sem hiszed! jó, hát ezentúl mint gentleman beszélek veled. Tudod-e, mi az a gentleman?

— Mond meg!

— Olyan ember, ki mindenkivel szembe áll, ki neki hinni nem akar, és vagy ő lövi le a másikat, vagy az őt. Itt a pisztoly! Olvasok harmat, aztán löjünk. Előre! Egy... kettő... há...

— Megállj! hisz azt sem tudom, hogy kell ezt az izét megfogni! — mondá a mudellier és homloka csak úgy gyöngyözött az ijedségtől. Mit vétettem, hogy engem meg akarsz ölni?

— Nem hitted, a mit mondtam; ezért egyikünknek meg kell halni.

— Mindent elhiszek! Itt a fegyvered!
— Hiszed tehát, hogy Kaladi szolgám volt?
— Hiszem és tudom határozottan.
— Hát akkor miért üldöztetted?
— Azonnal küldök ki szolgákat, hogy az üldözőket hívják vissza, nehogy baja essék.
— Nincs rá szükség; ő már amugy is nálam van biztonságban.

— Hol lakol?
— A hotel Madrasban.
— És mi a neved?
— John Raffley.
— John Raffley, a kormányzó unokaöccse? — kérdé meglepetten a mudellier.

— Az vagyok.
— Vártalak, kerestelek, de nem találtalak meg.
— Miért kerestél?
— Levelet kell átadnom. A kormányzó írta.
— Én a hotelbe szálltam, nem pedig a kormányzó palotába, azért nem találtál meg.

Raffley áttutotta a levelet, miközben elégedetten mosolygott.

— Charles, — kérdé, miután a levelet elolvasta — elefántra vadászott-e már?

— Vadásztam, Kalakari mellett.

— Ez baj, mert azt hittem, hogy meglepetést szerzek. A kormányzó elefánt-vadászatra hívott. De azért eljön?

— Magától értetődik.
— Ís te is elkísérsz minket — mondá a mudellierhez fordulva. Ez csaknem a földig hajtott meg magát.

— Végtelen megtiszteltetésben részesítesz engem, — mondá — üzend meg az órát és én kísérid között leszek.

— És Kaladi?
— Kaladi szabad.
— Isten veled.

Elindultunk. A mudellier kikísért az ajtóig. Intésére jött hat szolga, kik fáklyákkal hazakísérték. A szolgasereg, mely bemenetlünket akadályozni akarta, ugyancsak meg volt lepetve, midőn urát folytonos hajlongások között tőlünk bucsuzni látta.

Othon várt Kaladi nem kis aggodalommal.
— Hogyan állok, ur? — kérdé. — Beszélt érde-
kemben a mudellierrel?

— Beszéltem. Szabad vagy.
Kaladi örömeiben akkorát ugrott, hogy egy tigrisnek is tisztességére vált volna.

— Sir, Virnu fizesse...

Nem kételkedvén, hogy Méltóságod is kegyes leendő indokainkat méltányolni, teljes bizalommal hiszem, hogy magas befolyásának sikerülend a jelentkezőkkel eleve megértetni a helyzetet és hogy a foglalkoztatásra készséggel nyújtott alkalmat nem szabad jogosulatlan követelések felállítására felhasználniok.

Ajánlatosnak vélném e célból, ha a felvétellel utaltaknak azt is kijelentené méltóztatnék, hogy a ki legalább 2-3 hónapig nem dolgozik, az nem számíthat utazási kedvezményre a hazautazáshoz, mert az valóban indokolatlan volna, ezen embereket az állam költségén ide s ismét pár nap múlva vissza utaztatni.

Végül arra is kéni bátorodom Méltóságodat, hogy a jelentkezőket talán az illetékes járási és községi előljáróságok útján az iránt felvilágosíttatni kegyeskedjék, hogy a nyert főispáni utalással egyenesen a megnevezett osztálymérnök-séghez kell fordulniok, és minden apró személyes ügyekkel az üzletvezetőséget zaklatniok nem helyes és meg nem engedhető. Az eddig felvett néhány személy ugyanis valósággal annyit foglalkoztatott amennyi is tulterhelt központi személyzetünket, a mennyit az összes vonalak munkás személyzete sem; szervezettünk szerint a külső munkások felvétele, ügyeiknek intézése, elbocsátása stb. stb. az illető külszolgálati főnökségeknek önálló jogkörébe lévén utalva.

Talán nem is kell említenem, hogy kivált most kezdveben a nagy czél érdekében a legteljesebb készséggel vetjük alá magunkat ezen külön munkának is, és azontul is állandóan kezünkben tartani kívánjuk a székel munkások foglalkoztatása ügyét, azonban az egyeseknek minden apró és legtöbbször vélt sérelmeivel és minduntalan változó igényeivel valóban a legjobb akarat mellett sem lennénk képesek itt a központban foglalkozni, a mi annyival inkább felesleges is, mert a végrehajtással megbízott külszolgálati főnökségeink részéről is eleve kifejezést bátorodunk adni a biztosításnak, hogy azok őszinte ügy- és fajszeretettel s a magas intencziók iránti hódoló tisztelettel fognak eljárni a székel munkások minden dolgaiban is.

Fogadják Méltóságod kiváló tisztelettem nyilvánítását.

Kolozsvár, 1891. június hó 14-én.

Langer,
üzletvezető, felügyelő.

Háromszékvármegye méltóságos főispánjának
Sepsi-Szentgyörgy.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur ö Nagy-méltósága folyó évi 9616. számú rendeletében kívánatosnak jelezni méltóztatott, hogy megbízható és ügyes magyar munkástörzs nevelése céljából a fiatalabb székel kézművesek közül is tovább-

- Hallgass! Életet életért. Te megmentetted az enyimet, én a tiédet. Akarsz-e nálam maradni, a mig Ceylonban tartózkodom?
- Nálad maradok, mig csak el nem tűsz.
- Ugy hát készülj, hogy velünk Kornegalle-ba jöjj elefánt-vadászatra.
- Szabad-e elvinnem Molamámat, életem csilagát?
- Hozd el.
- Ezer köszönet. Életemet önért áldozom, követelje bármikor!

Ceylont — az angoloknál Silon — a régi indusok Silandiv, a görögök Taprobanenek nevezték, a mostani benszülöttek pedig Szingálának hívják. Az indiai szárazföldtől mintegy hatvan angol mértföldnyire fekszik és hadászati szempontból a kelet Malta szigete.

A sziget angol birtok és egy kormányzó fenhatósága alatt áll. A magasabb hivatalokat angolok viselik; mind a mellett csekély az európaiak száma. A benszülöttek a buddha vallást követték és egybeolvadtak a bevándorolt hindu, malaji, jávai, mór, portugál elemekkel, valamint a mozambiki és madagaskári négekkel. Elvéve egyegy chinai is látható, de csak gyéren. A chinait ugyanis e vidéken ki nem állhatják. Ő a kelet zsidója; meg nem vette a legkisebb nyereséget sem, feláldoz minden feláldozható előnyt. Szárazon beletalálja magát minden helyzetbe, de nem irtózik a tengertől sem, ha haszonra van kilátás. Ő ép oly ravasz, mint vakmerő; erélyes, mint lelkiismeretlen, és ügyes ellenfél kell, hogy legyen, ki neki ravasság vagy erőszak terén utját akarja vágni.

(Folytatása következik.)

képzés céljából m. kir. államvasuti műhelyekbe 10—20 ifju felvétessék, kik a szükséges képzettség elsajátítása után állandóul is alkalmazhatók volnának.

Megkeressük Méltóságodat, hogy ily hivatással bíró ifjakat összeirattni és a jegyzéket velünk közölni sziveskedjék.

Megjegyezzük azonban, hogy ily tanoncokul csak tanult fiatal kézművesek jelölendők ki, kik bizonyos munkákra már felvételük alkalmával képesek s így bérben is részesíthetők legyenek, miből magukat fentarthatnák.

Kolozsvár, 1891. június hó 17-én.

Langer,
üzletvezető, felügyelő.

A király Pécsen. Pompás időben érkezett meg vasárnap a királyhozó vonat Pécsre. Tengerenyi tömeg, élőkön miniszterekkel, főpapokkal, főurakkal, főkatonaikkal, lelkes eljénriadással fogadta az uralkodót, ki a főispán üdvözlétére köszönő szavakkal válaszolt. A püspöki palotában Dulánszki püspök a főpapság élén üdvözölte a királyt s kalauzálta a lakosztályba. Ezután megkezdődött a fogadtatás. A felekezetek küldöttségét biztosította állandó jóakarattal. A vármegyék küldöttségének ezt válaszolta: «Hü ragaszkodásuk kifejezését őszinte megelégedéssel veszem; fogadják érte szíves köszönetemet. Mert midőn a közigazgatás rendezésének kérdését az egész ország a legnagyobb érdekek kíséri, különösen örvendek, hogy a törvényhatóságok oly nagyszámú küldötjei előtt tetszésemet nyilváníthatom a fellett, hogy a közvélemény oly helyes érzeléssel bírálja a közigazgatás nagy jelentőségét állami és a nemzeti érdekekre nézve, és hogy a megyei törvényhatóságok tulnyomó része örömmel néz oly reform elé, mely, ha a megyék engedve a kor követelményeinek, kénytelenek lennének is némely megszerzett jogok gyakorlásától megválni, még nagy és üdvös tért enged a megyei életnek és önkormányzatnak intézményeik és a közjóllét gondozására, s mely reformtól ennek folytán a nemzet méltán elvárja az ország további felvirágozását, erőteljes fejlődését. Bízom a törvényhozás bölcseségében, hogy e fontos kérdés megoldásánál is a leghelyesebb utat fogja követni. Minden körülmények között pedig meg vagyok győződve, hogy a törvényhatóságoknál mindenkor oly hü és hazafias érzelmekre fogok találni, mint a milyeneknek önök imént nagy örömmel kifejezést adtak.» — Fogadtatás után az uralkodó a székesgyházat tekintette meg, elragadtatással szólva az épületről. Este záporosó jött, mely az ünnepélyt megsavarta, később kiderülvén, fáklyás menet volt. A pécsi dalárda a felség lakása előtt szerenádott adott. Az utczán későig nagy élénkség uralkodott. Hétfőn délelőtti csapatszemle volt. A csapatokat Frigyes főherczeg vezette a felség elé. Délben volt a felszentelés, mely után a felség jelenlétében istentisztelet volt.

Iskolai millenium és záró-ünnepély.

K.-Vásárhely, 1891. június 22.

Városunk községi iskolájába járó fiu és leány tanulóinknak tegnap délután lélekemelő, magasztos ünnepélye volt a ref. templomban. Ekkor lett a lefolyt 1890—91. iskolai év ünnepélyesen zárva, óriási nagy közönség, szülők, tanügybarátok jelenlétében, a kik egyszersmind egy, minden részletében fényesen sikerült, hazafias ünnepélynek, az ugynevezett ezredéves nemzeti ünnepélynek is részesei voltak. Még vidékről is sokan, igen sokan jöttek ele nemzeti ünnepélyre s csak sajnálunk lehet, hogy ez ünnepélyek lelkes pártfogója „Háromszékmegye első tanítója“, a királyi tanfelügyelő ur — bizonyára hivatalos akadályoztatása miatt — nem jelent meg. Bizonyára ő is nagy örömet lelte volna az ünnepélyben, mint sok mások.

De térjünk az ünnepélyre. D. u. 3 órakor a mintegy 500 főnyi ifjuság, utána mindjárt a községi iskolások tisztes testülete belépve a már zsúfolásig megtelt nagy templomba, Makkai Dániel kitűnő énekvezérünk megnyitotta az ünnepélyt egy általa orgonakisérettel, művészi sikerrel énekelt hazafias dallal, mely a közönségre igazi lelkesítő, gyújtó hatással volt. Utána a leányok énekelték el Rákosi József szabatos vezetése mellett a „Szózat“-ot, érzéssel, lelkesen, szépen, a melyre az iskolások derék elnöke, Kovács István egy rövid, de magas beszéddel hivatalosan is megnyitván az ünnepélyt, átadta a szót az iskolák derék igazgatójának: M. Székely Jánosnak, ki az ezredéves nemzeti ünnepély célját, jelentőségét lelkesítő, hazafias hangulattal, szép szónoklatban ecsetelte. Megérdemli e szép mű,

hogy szélesebb körben is ismert legyen, s épen azért lapunk jövő számában közölni is fogjuk. A beszédre a leányok „Elj őseink hazája“ kezdetű szép dalt énekelték el, a mire egy fiu (Szotyori István) a „Szeresd magyar hazádat“ cz. gyönyörű költeményt szavalta el ügyesen, értelmesen. Erre ismét hazafias ének jött: a fiuk énekelték el Szabó József ifju tanító ügyes vezetése alatt az „Isten áldd meg a magyart!“ Majd Györbirió Etelka szavalta el nagy gonddal, lelkesülten Pósa Lajosnak „Mi a haza?“ című kitűnő költeményét, a melyet ismét hazafias dal: „Oh nemzetek nagy Istene!“ követett, előadva a leányok énekkara által a megszokott ügyességgel.

Ezek után az ünnepély egyik legfontosabb része: az érdem jutalmazása következett. Több mint száz, szebbnél-szebb, gyönyörű jutalom-könyv osztatott ki az iskola kitűnő tanulóit közt, s ennek végeztével az igazgató intézett pár búcsuszt a gyermekekhez, valamint a szülőkhöz is, tudomásukra hozván, hogy a nagyméltóságu miniszter ur kegyességéből a jövő iskolai évben az állami polgári fiúiskola I-ső osztálya meg fog nyulni.

Végül a fiuk énekelték egy csinos indulót „Fel, fel, fel, jöjjetek“ czimmal, a mely után a jelen volt nagy közönség eloszlott s az év fáradaimai alatt kifáradt tanuló-ifjuság pihenőre tért.

Nem zárhatjuk be tudósításunkat azon óhajunk kit-jézése nélkül: vajha minél többször rendezne a tanítótestület és iskolások ily szép, minden ízében hazafias, lelkesítő, ezredéves ünnepélyt, ahol ifjunak, öregnek lelkében egyaránt felujjuljon a költő szava, hogy: „Szeresd magyar hazádat!“ s hogy „A nagyvilágon, e kívül, nincsen számodra hely, áldjon vagy verjen sors keze, itt éljed, halnod kell!“

A kereskedő-ifjuság jünálisa.

K.-Vásárhely, 1891. jún. 22.

A helybeli kereskedő-ifjuság e hó 21. ik napján tartá meg fényesen sikerült jünálisát. Hogy az eredmény minden tekintetben gazdag volt, még az irigység is — ha van — elismerheti. Ez nem is lehetett másképp, mert régen meg van írva, hogy „A milyen a munka, olyan az áldás“. A keresk-ifjuság ismert előzekénységében bizva, távol vidékről is nagy számmal jöttek a mulatni vágyók. Nem is csalódtak, mert ott tánczolatlan senki sem maradt. Az ifjuság oly csatakeszen állt, hogy még a mamáknak is jutott a reudes tánczosokból s a berendelt póttartalekos tánczosok a boros asztal mellett hiába várták a rendezőség felhívását. Végre a gazdag lakomán e veszteségtől kárpótolva magukat, az előre látó rendezőség gondoskodott arról is, hogy az egyensúlyt megtartani nem tudók, nehogy a patakba hulljanak: a robogó koscsik sorra hordták haza a kiérdemült, telhetetlen harczosokat. S mig kűnn a társaságnak egy része az élet fáradaimait így igyekezett feledni, addig benn a tánczterem padlója kesergett, csattogott a jökdéví tánczosok talpa alatt.

A szép kis sziget tündéri fényt öltött magára. Öregek, ifjak, gazdagok és szegények megtalálták helyüket és élvezték a balzsamos levegőn kívül ama leirhatatlan örömet, melyet az élet tavaszán minden ifju kebel oly melegen érez.

Brassó, Kézdi-Vásárhely és a szomszéd községek megjelent szép hölgyeit mind megnevezni nem tudom, de ama bájos virágkoszorúnak, mely a kézdivásárhelyi kereskedő ifjuság jünálisát oly széppé és ékessé tette, mindnyájan méltó díszei voltak.

Az ifjuság, mely pár év óta megállapodott program szerint szép és magasztos célzért küzd, ezuttal is fényes bizonyítékát nyújtotta annak, hogy milyen a valódi testületi szellem az egyetértés és valódi barátság.

Hálátlauság volna meg nem emlékezni e jól szervezett társulat megteremtőjéről és vezetőjéről: Fejér Antal társulati elnökről, ki sok humán ügynek lelkes pártfogója, igazi barátja, az ifjuságnak pedig szerető édes atyja.

Vidam társaságból azon édes tudattal távoztunk, hogy e jünális derék rendezősége feladatát páratlan előzekénységgel és tapintattal oldotta meg; s tanulhatnának tőle mások is.

X. X.

Szinészet.

Szombaton „A genuai dudás“ került színre csekély számú közönség előtt. Mátyr Margit Pipinója mellett Csátár igyekezett Coloretóban helyet foglalni, mi részben sikerült is. Oláhne excellált Colombineban. Prielle Kornelia Castoldója merev, hideg volt, semmi élénkség, vidorság.

Vasárnap a „Fenegyerekék” adatott ez idényben második sikerült előadásban.

Hétfőn „A gályarab családja” ez. színmű adatott Deréki Antal 25 éves színészi jubileuma alkalmából. Az előadás ünnepies jellege dacára a közönség most is nagyon csekély számban jelent meg a színpadon. A jubiláló színész a czimszerepet nagy hatással, gonddal és sikerülten játszta; egyike volt ez legjobb alakításainak. Játékát minden egyes részletében alapos tanulmány és intelligens felfogás jellemezte. A jelenvált kicsiny, de lelkes közönség többször zajosan megtapsolta, kihívásokkal és éljenzésekkel tüntette ki. Szilágyi Szereana meglepő szépen játszta Emma szerepét, s ösztönöz gratulálunk ezen újabb sikeréhez, melylyel ismételtelen szép tehetségéről és törekvéséről győződött meg. A Liptay Lajos (Giochino apát) alakítása most is minden ízében kifogástalan volt. Nagyigyekezetet fejtett ki az általános siker érdekében még Keresztési Amália (Rozália), a miért többször meg is tapsolta a hallgatóság. Az előadás általában jól sikerült.

Különfélék.

— **Halálozás.** Idősb Miklós Gyula, a magyar színművészet egyik legjelesebb tagja, elismert művésze, ki mint színigazgató 30 évet töltött el, a magyar nyelv igéit hirdetve, kedden a hó 23-án hosszú szenvedés után jóltéren szenderült. A megboldogult — kit itteni pályatársain és az összes magyar színészetén kívül bánatos özvegye és nagyszámú családja gyászol — nemcsak a vidéki nagyobb városokban, de a leégett István-téri színházban is elévülhetlen érdemeket szerzett és a magyar színészet történetében is egy szép és fényes nevet vívott ki magának, s mert mint ember és emberbarát jótékonyosságával oly sok nyomort enyhített, oly sok könnyet száritott, 1872 ik évi június hó 1-én a „Pest” keletén dolgozó „Könyves Kálmán” című szabadkőműves-páholy rendes tagjává választotta, majd nemskára, ugyanazon év október hó 12-én érdemei jutalmául és elismeréséül mesteri méltósággal ruházta fel. Elhunyt feleségét élettrajzában jövő számában egy szakavatott író szívességéből közöljük majd. A gyászoló Thália kialudt fákljával, lesújtott családja és pályatársai könyező szemekkel állják körül ravatálát. Áldás és béke lengjen porai és örök kegyelet örökjék hantjai felett!

— **Időjárásunk.** Június 21-én volt a legrövidebb éjjel és a leghosszabb nappal s egyszersmind a nyár első napja. A 3 napos nyár ellen panaszunk nincs s nem is lehet. Pompás meleg idők járnak s a természet már részben kipótolta azon veszteségeket, melyeket az elvonult jégcső és fagy a terményekben okozott.

— **Székekely vasuti szolgálatban.** A m. kir. államvasutak üzemeltetősége Kolozsvárt kezdivásárhelyi lakosokat: János Sámuel Csucsá államásra, Varga Vilmost pedig Erzsébetváros államásra állomásfelügyelő-gyakornoki minőségben felvette.

— **Színészet.** Egy Kálmán szintársulata csütörtökön befejezi kezdivásárhelyi működését s a napokban Kovásznára rándul 6 előadásra, hol már szép számú bérlet várja a társulatot. Jövő hó 1-én a társulat két óra feloszlik és Thália papjai elszélednek a szélrózsa minden irányában, egy részük azonban — mint értesültünk — együtt marad s a vidéken előadásokat rendez.

— **Szociálista zavargások az alföldön.** A csanád-megyei Battonya véres szociálista zavargás színhelye volt, mely több ember halálával végződött. Szombaton reggel bérás csoportok verődtek össze a városháza előtt, hol Poklukar napzáró izzgatta a csoportokat, hogy kérelmezzék a munkabér emelését és a robot elengedését. A városi biztos Poklukart fölpofozta és börtönbe vetette. Erre jeladásra a nép ellepte a városházát. „Agyon kell ütni a szolgabírókat, fel kell akasztani az úri betyárokat!” kiáltások hangzottak. A tömeg kövekkel, lécekkel nyomult a csendőrség ellen, kik ellátták a városház bejáratát. Egy ember lécczel főbeütött egy csendőrt. A csendőrok löttek s a támadó halva összorogyott. Ekkor óriási zivaj támadt. „Üssétek a zsandárokat!” — ordítottak. Erre a csendőrok négyet löttek s a támadók közül három halva estek össze. A zendülés a délután folyamán újult erővel kitört. A hatóság a városházán az ajtókat magára zárva, elrejtőzködött. A szegények izgattak legjobban. Szegedről katonaság érkezett és szuronysegezve szétverte a zavargókat. Éjjel a nyugalom helyre állott.

— **Román-magyar vasuti csatlakozás.** Bukarestből jelentik, hogy a szenátus által egyhangulag elfogadott s a román-magyar vasuti csatlakozásra vonatkozó törvényjavaslat azt a határozatot is tartalmazza, hogy mind a két állam fenntartja magának azt a jogot, hogy az illető vasútvonalak

nyomjelzését saját területükön belül saját érdekeikhez képest állapíthassák meg. Határ pályaudvarokat mindkét állam saját területén fog felállítani; közös pályaudvarok csupán arra az esetre vannak kilátásba véve, ha tulságosan nagy költségek vagy területi nehézségek miatt határpályaudvarok felállítása lehetetlennek mutatkoznék. A törvény az utóbbi esetre valamennyi ide vágó kérdést előre szabályozza.

— **Öngyilkosság.** Egy jóra való, szorgalmas fiatal ember vált meg mult csütörtökön Sz. Sztgyörgyön az élettől. Gyárfás István tinár segéd a hó 7-én délután 6 óra tájban szíven lötte magát s a halál rögtön bekövetkezett. A hátramaradtak, kik mind derék tagjai a sepsiszentgyörgyi polgárságnak, elképzelni sem tudják a gyászos tett okát. A 26 éves ifjut anyagi zavarok nem bántották és testileg, lelkileg egészséges volt. Három nap óta azonban munkája nem érdekelte s a szeszese italokat gyakran kereste. Az említett időben zárva lévő szobájába az ablakon keresztül ment be s ott új ruhát és tiszta fehérneműt vett magára s egy ismerősétől mulatozás közben magával vitt forgópisztolyt szíven lötte magát és azonnal szörnyet halt.

— **Megrepedt templomtorny.** A medgyesi szászok egyik régi büszkesége, az ágostai evangélikus templom tornya, az ugy nevezett „Trompeter-Thurm,” mely a legmagasabb tornyok egyike Erdélyben, ijesztő módon meghasadt.

— **A kincsások** Csiknak egy részében nagyon elszaporodtak, s magától érthetőleg ez a pénzszomjas fanatizmus hova-tovább mindig rongyosabbá és koldusabbá teszi őket. A nép okosabbjai részint szánják, részint csúfolják őket, de sokan csúffá is teszik. Egyik élelmes szikulus — mint a Sz. N. írja — a napokban titokzatos pófával állított be kora reggel egy ilyen hírhedt kincskeresőhöz, s nagy ájtatosan a fülébe sugta a következőket: „No Lukácsbá, az éjszaka olyan álmodtattam, hogy ha igaz lesz, még a hetvenhetedik nemzetségemnek se éri bű a fejt. Tugygya, éppen efféle tájba a hogy elszenderedem, előmbé állott egy földig érő szakállú vén ember, s aszmongya: „Elekbá!” Mondom: „He!” „Néj ki Jámor ódalaba, mit látez a földeden?” „Éu — mondom — hét tüzet bírja, métt kérdi?” „Azétt fiam, met te vátig becsületes ember votál, s mégis gyengén tuczez haladni, hát tudom, hogy rejád és felfér egy kicsi szerencse. Ott az a hét tűz a földeden a hét nagy kő alól jó ki, s ha tük azokat Szent Antal és Szent János nap között 12—2 óra közt kiásogatnátok, az Argyélus kiráj kéncseit mind ott kapnátok. Osztan fiam, ha gazdag lesz, nehogy elhidd magadot, hanem légy aláztos, istenfélő, s vajeczezer szolgátass nagyapádét, s nainnyádét vajegy szemmisét!” Evel ugy oda lett, mind a vilámlas. Aj édes Lukácsbá, be nagy bűba vagyok! Még ebédelőtt el kell induljak aval a csemér örménvel Barassóba, met a 7 pengőt még a zabvetésor elköltöttem vót, s most ha megcsalám, lehúzná a bőrtömöt. Tugygya édes Lukácsbá, azon a földemen vaj 11 nagyocska kő vóna, s attól félek, hogy ha valaki ott áskálni kezdene, még meg es kaphatná. Hanem én kijedbe bízom, s megkérném, hogy a mig oda leszek, eczezer-máczozor ügyelgetne ki, nehogy azok az áskálók még csúffá tegyenek. Osztan ha a jó lsten megsegít, hogy haza jöhettek, minnyát kiásom azt a hét követ, s kijednek egy egész kalap aranyat adok, a menyinyi csak belé fér!” „Jól van Elek ecsém! ne búsuj semmit, met én a mig visszajössz, ugy megörzöm azt a földet, hogy még Durumoj se jobban!”

— **Elek 5 nap mulva visszajött** Brassóba, de a 11 kő már ki volt a helyéről vette, s jókora gödörök látszottak a helyén. A gazda arczán mosoly vonult végig, de azért pro forma még is így fizette ki a kincsásokat: „A stű kijedet ette vóna meg Lukácsbá, hogy így megcsufola ingem!”

— **Melyik lapra fizessünk elő?** Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelosabb magyar lap az „Egyetértés”, mely a mult január hó 1-én lépett fennállásának 25-ik évébe. Íz a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az Egyetértést népszerűvé. Szerkesztve ugy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célzt szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponként megtaláljuk a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányait a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb írónktól, divatútdósítást Párisból stb. stb., ugy, hogy nines szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovatával a versenyt kiállhatná. Ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólértesültség tekintetében utólérhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendőnek tartjuk itt

mint egyik legfőbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetek által sem hagyta magát befolyásoltatni, hanem mint teljesen független lap fölötte áll minden pártérdeknek, s csak az igazságot szolgálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításainak is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte olvasói között minden pártból találnak híveket. Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezér lapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovatokhoz s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bő tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. Szóval, a ki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt egész évre 20 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

Egész selyem-nyomású foulardokat 1 frt 20 krtól 3 frt 90-ig méterenként (kb. 450 különböző mustra) küld öltöny- és darabszámra, viteldij- és vámmentesen a házhoz G. Henneberg (cs. és kir. udv. szállító) selyem-gyári raktár Zürich. [Minták postafordultával. Levelek viteldija 10 kr.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Hol a legszebb és legtöbb butor
Brassóban?

8-10

PAPP FERENCZ

nagy butorraktárában

kapu-utoza 48. sz. a.

Szám 2863/1891.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kezdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Farkas Ignác és neje végrehajtóknak Rápolty László végrehajtást szenvedő elleni 85 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kezdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Alesernáton község határára fekvő, az alesernátoni 1687. sz. tjkvben foglalt 2496. hr. sz. alatti 87 frt, 3863. hr. sz. alatti 42 frt, 3036 hr. sz. alatti 108 forint, 5228, 5230 hr. sz. alatti 94 forint, 6114. hr. sz. alatti 17 frt, 6743., 6744., 6745., 6746. hr. sz. alatti 52 frt és 7000 hr. sz. a. 79 frt becsértékű ingatlanokra, a Cseh Sándor haszonélvezeti jogú sérelmé nélkül, az árverést a fennebb enzenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Alesernáton község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1891. évi május hó 15-ik napján.

Gaál István,
kirendelt egyes bíró.

Sz. 534.—1891.

v. h.

Arverési hirdetés.

Alólírt kir. bírósági végrehajtó a kézdi-vásárhelyi tekintetes kir. járásbíróságnak 1891-ik évi 1901. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré teszi, miszerint végrehajtató brassói Weisz Edének 110 forint követelése a járulékaik iránt végrehajtást szenvedő ifjabb Bede József és neje-nél kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt 320 frt 25 krra becsült ingóságok, u. m.: házi butorok, ágynemű, kalapkészlet, műszerek nyilvános bírói árverezésen készpénzért el fognak adni, minek felperes kérésére a piacon leendő eszközzésére határidőül 1891-ik évi július hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája tűzetik ki, mely árverésre a vevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdekllett ingóságok emez árverésen, az 1881 évi LX t.-cz. 180

§-a szerint, szükség esetében becsáron alól is eladatni fognak; a lefoglalt ingóságok netalán elsőbbségi igénylői pedig figyelmeztetnek, hogy jogaikat alólírt kir. bir. végrehajtónál és az árverés napján a helyszínén az árverezés kezdetéig szabályszerűen érvénye-

sítsék, mert különben igényeik későbbben figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Kézdi-Vásárhelytt, 1891 évi június hó 20-án

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

—11

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„Egyetértés”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Eza magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg-részletesebb és e mellett tárgyilagos há tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazda-közönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposságával ma má nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában annyi regény ol-vasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, negyed évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

A Pesti Hirlap 40000 példányban jelenik meg.

PESTI HIRLAP

naponként 16—20 oldal terjedelmű

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap.

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicisztái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői — habár havonként ujtják is meg az előfizetést —

karácsonykor ajándéku kapják

a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.

Előfizetési árak :

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

 Rendes zenemelléletek.

Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.